

INFEKTIOSAIRAUDET

Vastuuhenkilö: Prof. Ville Valtonen
KLL/Infektiosairauksien yksikkö, Haartmaninkatu 4,
PL 340, 00029 HUS
Puh. (09) 471 73894, ville.valtonen@hus.fi

Tavoitteet

Infektiosairauksien koulutusohjelman tavoitteena on se, että erikoistuva hallitsee koulutuksen jälkeen sekä avohoidossa että sairaaloissa esiintyvien tavallisten ja harvinaisten infektiosairauksien epidemiologian, diagnostiikan, hoidon ja prevention. Infektiolääkärin tulee myös hallita mikrobilääkkeiden ominaisuudet, käyttöindikaatiot, sivuvaikutukset sekä käyttöpolitiikan antibioottiresistenssin minimoimiseksi. Hänen tulee tuntea myös rokotteiden ominaisuudet ja käyttöindikaatiot. Infektiolääkärin tulee hallita sairaalainfektioiden rekisteröinti ja torjuntakeinot sekä pystyä toimimaan tarvittaessa hygieniatoimikunnan puheenjohtajana tai asiantuntijajäsenenä.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. [Sisätautien runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 v)

1. 3 vuotta palvelua yliopistosairaalan koulutusvirassa, josta korkeintaan yksi vuosi voidaan korvata toimimalla muussa hyväksyttävässä koulutusvirassa joko kotimaassa tai ulkomailla jollakin tai joillakin seuraavista infektiosairauksien osa-alueista: 3-6 kk kliinisen mikrobiologian yksikön palvelua, 3-6 kk palvelua Kansanterveyslaitoksen infektioepidemiologian yksikössä, 3-6 kk palvelua keskussairaalan infektioerikoislääkärin viransijaisena, 3-6 kk palvelua infektioalan tutkijan toimessa.

2. Koulutukseen tulee sisältyä perehtymistä sairaalainfektioiden torjuntaan ja epidemiologiaan, HIV-infektion hoitoon sekä elinsiirtopotilaiden infektioihin ja trooppisiin tauteihin

Käytännön palvelu tapahtuu koulutusvirassa tai infektiosairauksien erikoislääkärin tai apulaisopettajan viransijaisena pääosin sisätautien toimialan infektiosairauksien klinikan osastoilla ja poliklinikoilla sekä Meilahden sairaalassa että Auroran sairaalassa. Helsingin yliopiston infektiosairauksien erikoislääkärikoulutusohjelmaan hyväksytään myös palvelua Suomen muiden yliopistosairaaloiden koulutusviroissa joko täysimääräisesti tai osittain eri yliopistojen vastuukouluttajien yhteisellä päätöksellä.

Infektiosairauksien varsinaista koulutusta voidaan hyväksyä 3-6 kk sisätautien tai keuhkosairauksien erikoisalaille.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (eriytyvä koulutus 30 tuntia + runkokoulutus 40 tuntia)

Infektiosairauksien teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen aiheina tulee olla ainakin seuraavat:

sairaalainfektio
mikrobilääkkeet
HIV-infektio
Elinsiirto- ja muiden immunosuppressiopotilaiden infektiot
Septiset infektiot ja endokardiitti
Pneumonia
Luu- ja pehmytkudosinfektiot
Kirurgiset infektiot
Vierasesineinfektiot
Keskushermostoinfektiot
Epäselvä kuumeilu
Hepatiitit ja gastroenterologiset infektiot
Infektioiden aiheuttamat nefriitit ja urogenitaaliset infektiot
Infektioihin liittyvät immuunisairaudet
Infektioepidemioiden selvittely
Trooppiset taudit

Lähijohtajakoulutus (30 opintopistettä)

Koulutuksen rungon muodostaa johtamisportfolio, johon kirjataan henkilökohtaiset tavoitteet, omat havainnot työpaikalta ja siihen liittyvä pohdinta, merkinnät tapaamisista ohjaajien kanssa, kerätty palaute sekä koulutusohjelman mukaiset tehtävät ja opintosuoritteet. Koulutukseen lasketaan hyväksi perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen kuuluva hallinnollinen koulutus. Koulutukseen kuuluvat myös kirjallisen esityksen opetus, harjoitus ja hyväksytty suoritus.

Sen lisäksi koulutukseen kuuluu kolme kaikille erikoisalaille yhteistä kaksipäiväistä lähiopetusjaksoa sekä vähintään kaksi erikoisalakohtaista lähiopetuspäivää (tai 4 iltapäivää) (yht. 10 op), itsenäisten kehittämistehtävien laadinta ja kirjallisuusosio. Koulutuksen voi suorittaa 2-6 vuoden aikana.

10 lähiopetuspäivää = 10 op	Kehittämistehtävät 10 op	Kirjallisuustehtävät 5 op	Portfolio 5 op
--	-------------------------------------	--------------------------------------	-----------------------

Lisätietoja: www.med.helsinki.fi/erikoislaakari/johtamiskoulutus ja <http://blogs.helsinki.fi/lahijohajakoulutus>.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Koulutuksen vastuuhenkilö ja erikoistuvat tapaavat säännöllisesti vähintään 2 kertaa vuodessa yhteisissä palavereissa, joissa pohditaan yhteisesti koulutusohjelman toimivuutta ja korjausmahdollisuuksia tarvittaessa.

Vastuukouluttajan on tarkoitus tavata säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa jokainen erikoistuva henkilökohtaisesti kahden kesken, missä yhteydessä käydään läpi erikoistuvan oppimistavoitteiden saavuttaminen, mahdolliset puutteet ja niiden korjausmahdollisuudet. Näissä tapaamisissa on erikoistuvalla mahdollisuus myös arvostella kouluttajien onnistumista. Näiden tapaamisten lisäksi kouluttajat ja erikoistuvat noudattavat tiedekunnan määräämiä yleisohjeita koulutuksen kehittämisestä ja arvioinnista.

Kaikille infektiosairauksien erikoisalan erikoistuville laaditaan lokikirja, jonka avulla voidaan seurata koulutuksen etenemistä. Lisäksi lokikirja toimii apuvälineenä koulutuksen laadunvarmistuksessa. Oppimisprosessin seuranta perustuu sekä lokikirjaan että henkilökohtaisiin palavereihin vastuukouluttajan kanssa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Bennett J.V. & Brachman D.S. (Eds.): Hospital infections (Little, Brown)
2. Mandell G.L., Douglas R.G., Jr. & Bennett J.E. (Eds.): Principles and practice of infectious

diseases (Churchill Livingstone)

3. Strickland G.T. (Ed.): Hunter's tropical medicine (Saunders) tai Cook G.C. & Zumla A.I. (eds) Manson's Tropical Diseases (Saunders)
4. Kujala P.: Infektioiden torjunta sairaalassa (Suomen Kuntaliitto)
5. Huovinen P., Meri S., Peltola H., Vaara M., Vaheri A. & Valtonen V.: Mikrobiologia ja infektiosairaudet (Duodecim)

Lehdet(tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet):

Clinical Infectious Diseases
Emerging Infectious Diseases
Infectious Disease Clinics of North America
Lancet Infectious Diseases
American Journal of Infection Control

Infektiosairauksia käsittelevät artikkelit näistä lehdistä:

British Medical Journal
New England Journal of Medicine
Lancet
Archives of Internal Medicine
Annals of Internal Medicine
American Journal of Medicine

3. Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin, tartuntatautilaki pääpiirteittäin

2007 – 09

INFEKTIOSAIRAUDET

Vastuuhenkilö: Prof. Ville Valtonen

KLL/Infektiosairauksien yksikkö, Haartmaninkatu 4,
PL 340, 00029 HUS
Puh. (09) 471 73894, ville.valtonen@hus.fi

Tavoitteet

Infektiosairauksien koulutusohjelman tavoitteena on se, että erikoistuva hallitsee koulutuksen jälkeen sekä avohoidossa että sairaaloissa esiintyvien tavallisten ja harvinaisten infektiosairauksien epidemiologian, diagnostiikan, hoidon ja prevention. Infektiolääkärin tulee myös hallita mikrobilääkkeiden ominaisuudet, käyttöindikaatiot, sivuvaikutukset sekä käyttöpolitiikan antibioottiresistenssin minimoimiseksi. Hänen tulee tuntea myös rokotteiden ominaisuudet ja käyttöindikaatiot. Infektiolääkärin tulee hallita sairaalainfektioiden rekisteröinti ja torjuntakeinot sekä pystyä toimimaan tarvittaessa hygieniatoimikunnan puheenjohtajana tai asiantuntijajäsenenä.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. [Sisätautien runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 v)

1. 3 vuotta palvelua yliopistosairaalan koulutusvirassa, josta korkeintaan yksi vuosi voidaan korvata toimimalla muussa hyväksyttävässä koulutusvirassa joko kotimaassa tai ulkomailla jollakin tai joillakin seuraavista infektiosairauksien osa-alueista: 3-6 kk kliinisen mikrobiologian yksikön palvelua, 3-6 kk

palvelua Kansanterveyslaitoksen infektioepidemiologian yksikössä, 3-6 kk palvelua keskussairaalan infektioerikoislääkärin viransijaisena, 3-6 kk palvelua infektioalan tutkijan toimesta.

2. Koulutukseen tulee sisältyä perehtymistä sairaalainfektioiden torjuntaan ja epidemiologiaan, HIV-infektion hoitoon sekä elinsiirtopotilaiden infektioihin ja trooppisiin tauteihin

Käytännön palvelu tapahtuu koulutusvirassa tai infektiosairauksien erikoislääkärin tai apulaisopettajan viransijaisena pääosin sisätautien toimialan infektiosairauksien klinikan osastoilla ja poliklinikoilla sekä Meilahden sairaalassa että Auroran sairaalassa. Helsingin yliopiston infektiosairauksien erikoislääkärinkoulutusohjelmaan hyväksytään myös palvelua Suomen muiden yliopistosairaaloiden koulutusviroissa joko täysimääräisesti tai osittain eri yliopistojen vastuukouluttajien yhteisellä päätöksellä.

Infektiosairauksien varsinaista koulutusta voidaan hyväksyä 3-6 kk sisätautien tai keuhkosairauksien erikoisalaille.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (eriytyvä koulutus 30 tuntia + runkokoulutus 30 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Infektiosairauksien teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen aiheina tulee olla ainakin seuraavat:

sairaalainfektio

mikrobilääkkeet

HIV-infektio

Elinsiirto- ja muiden immunosuppressiopotilaiden infektiot

Septiset infektiot ja endokardiitti

Pneumonia

Luu- ja pehmytkudosinfektiot

Kirurgiset infektiot

Vierasesineinfektiot

Keskushermostoinfektiot

Epäselvä kuumeilu

Hepatiitit ja gastroenterologiset infektiot

Infektioiden aiheuttamat nefriitit ja urogenitaaliset infektiot

Infektioihin liittyvät immuunisairaudet

Infektioepidemioiden selvittely

Trooppiset taudit

Lisäksi koulutukseen tulee sisältyä 20 tuntia kaikille erikoisalaille kuuluvaa johtamis- ja hallinnon koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Koulutuksen vastuuhenkilö ja erikoistuvat tapaavat säännöllisesti vähintään 2 kertaa vuodessa yhteisissä palavereissa, joissa pohditaan yhteisesti koulutusohjelman toimivuutta ja korjausmahdollisuuksia tarvittaessa.

Vastuukouluttajan on tarkoitus tavata säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa jokainen erikoistuva henkilökohtaisesti kahden kesken, missä yhteydessä käydään läpi erikoistuvan oppimistavoitteiden saavuttaminen, mahdolliset puutteet ja niiden korjausmahdollisuudet. Näissä tapaamisissa on erikoistuvalla mahdollisuus myös arvostella kouluttajien onnistumista.

Näiden tapaamisten lisäksi kouluttajat ja erikoistuvat noudattavat tiedekunnan määräämiä yleisohjeita koulutuksen kehittämisestä ja arvioinnista.

Kaikille infektiosairauksien erikoisalan erikoistuville laaditaan lokikirja, jonka avulla voidaan seurata koulutuksen etenemistä. Lisäksi lokikirja toimii apuvälineenä koulutuksen laadunvarmistuksessa.

Oppimisprosessin seuranta perustuu sekä lokikirjaan että henkilökohtaisiin palavereihin vastuukouluttajan kanssa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Bennett J.V. & Brachman D.S. (Eds.): Hospital infections (Little, Brown)

2. Mandell G.L., Douglas R.G., Jr. & Bennett J.E. (Eds.): Principles and practice of infectious

diseases (Churchill Livingstone)

3. Strickland G.T. (Ed.): Hunter's tropical medicine (Saunders)
4. Kujala P.: Infektioiden torjunta sairaalassa (Suomen Kuntaliitto)
5. Huovinen P., Meri S., Peltola H., Vaara M., Vaheri A. & Valtonen V.: Mikrobiologia ja infektiosairaudet (Duuodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Antimicrobial Agents and Chemotherapy
 2. Journal of Antimicrobial Chemotherapy
 3. Journal of Infectious Diseases
 4. Clinical Infectious Diseases
 5. Infection Control and Hospital Epidemiology
 6. Infectious Disease Clinics of North America
- Infektiosairauksia käsittelevät artikkelit seuraavista lehdistä:
7. Annals of Internal Medicine
 8. American Journal of Medicine
 7. Archives of Internal Medicine
 9. British Medical Journal
 10. Lancet
 11. New England Journal of Medicine

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin, tartuntatautilaki pääpiirteittäin

2007-09

INFEKTIOSAIRAUDET

Vastuuhenkilö: Prof. Ville Valtonen

KLL/Infektiosairauksien yksikkö, Haartmaninkatu 4,

PL 340, 00029 HUS

Puh. (09) 471 73894, ville.valtonen@hus.fi

Tavoitteet

Infektiosairauksien koulutusohjelman tavoitteena on se, että erikoistuva hallitsee koulutuksen jälkeen sekä avohoidossa että sairaaloissa esiintyvien tavallisten ja harvinaisten infektiosairauksien epidemiologian, diagnostiikan, hoidon ja prevention. Infektiolääkärin tulee myös hallita mikrobilääkkeiden ominaisuudet, käyttöindikaatiot, sivuvaikutukset sekä käyttöpolitiikan antibiootiresistenssin minimoimiseksi. Hänen tulee tuntea myös rokotteiden ominaisuudet ja käyttöindikaatiot. Infektiolääkärin tulee hallita sairaalainfektioiden rekisteröinti ja torjuntakeinot sekä pystyä toimimaan tarvittaessa hygieniatoimikunnan puheenjohtajana tai asiantuntijajäsenenä.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. [Sisätautien runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 v)

1. 3 vuotta palvelua yliopistosairaalan koulutusvirassa, josta korkeintaan yksi vuosi voidaan korvata toimimalla muussa hyväksyttävässä koulutusvirassa joko kotimaassa tai ulkomailla jollakin tai joillakin seuraavista infektiosairauksien osa-alueista: 3-6 kk kliinisen mikrobiologian yksikön palvelua, 3-6 kk palvelua Kansanterveyslaitoksen infektioepidemiologian yksikössä, 3-6 kk palvelua keskussairaalan infektioerikoislääkärin viransijaisena, 3-6 kk palvelua infektioalan tutkijan toimessa.

2. Koulutukseen tulee sisältyä perehtymistä sairaalainfektioiden torjuntaan ja epidemiologiaan, HIV-infektion hoitoon sekä elinsiirtopotilaiden infektiioihin ja trooppisiin tauteihin
Käytännön palvelu tapahtuu koulutusvirassa tai infektiosairauksien erikoislääkärin tai apulaisopettajan viransijaisena pääosin sisätautien toimialan infektiosairauksien klinikan osastoilla ja poliklinikoilla sekä Meilahden sairaalassa että Auroran sairaalassa. Helsingin yliopiston infektiosairauksien erikoislääkärikoulutusohjelmaan hyväksytään myös palvelua Suomen muiden yliopistosairaaloiden koulutusviroissa joko täysimääräisesti tai osittain eri yliopistojen vastuukouluttajien yhteisellä päätöksellä.
Infektiosairauksien varsinaista koulutusta voidaan hyväksyä 3-6 kk sisätautien tai keuhkosairauksien erikoisalaille.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (eriytyvä koulutus 30 tuntia + runkokoulutus 30 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Infektiosairauksien teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen aiheina tulee olla ainakin seuraavat:

sairaalainfektio

mikrobilääkkeet

HIV-infektio

Elinsiirto- ja muiden immunosuppressiopotilaiden infektiot

Septiset infektiot ja endokardiitti

Pneumonia

Luu- ja pehmytkudosinfektiot

Kirurgiset infektiot

Vierasesineinfektiot

Keskushermostoinfektiot

Epäselvä kuumeilu

Hepatiitit ja gastroenterologiset infektiot

Infektioiden aiheuttamat nefriitit ja urogenitaaliset infektiot

Infektioihin liittyvät immuunisairaudet

Infektioepidemioiden selvittely

Trooppiset taudit

Lisäksi koulutukseen tulee sisältyä 20 tuntia kaikille erikoisalaille kuuluvaa johtamis- ja hallinnon koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Koulutuksen vastuuhenkilö ja erikoistuvat tapaavat säännöllisesti vähintään 2 kertaa vuodessa yhteisissä palaverissa, joissa pohditaan yhteisesti koulutusohjelman toimivuutta ja korjausmahdollisuuksia tarvittaessa.

Vastuukouluttajan on tarkoitus tavata säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa jokainen erikoistuva henkilökohtaisesti kahden kesken, missä yhteydessä käydään läpi erikoistuvan oppimistavoitteiden saavuttaminen, mahdolliset puutteet ja niiden korjausmahdollisuudet. Näissä tapaamisissa on erikoistuvalla mahdollisuus myös arvostella kouluttajien onnistumista.

Näiden tapaamisten lisäksi kouluttajat ja erikoistuvat noudattavat tiedekunnan määräämiä yleisohjeita koulutuksen kehittämistä ja arvioinnista.

Kaikille infektiosairauksien erikoisalan erikoistuville laaditaan lokikirja, jonka avulla voidaan seurata koulutuksen etenemistä. Lisäksi lokikirja toimii apuvälineenä koulutuksen laadunvarmistuksessa.

Oppimisprosessin seuranta perustuu sekä lokikirjaan että henkilökohtaisiin palaveriinin vastuukouluttajan kanssa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Bennett J.V. & Brachman D.S. (Eds.): Hospital infections (Little, Brown)

2. Mandell G.L., Douglas R.G., Jr. & Bennett J.E. (Eds.): Principles and practice of infectious diseases (Churchill Livingstone)

3. Strickland G.T. (Ed.): Hunter's tropical medicine (Saunders)

4. Kujala P.: Infektioiden torjunta sairaalassa (Suomen Kuntaliitto)
5. Huovinen P., Meri S., Peltola H., Vaara M., Vaheri A. & Valtonen V.: Mikrobiologia ja infektiosairaudet (Duuodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Antimicrobial Agents and Chemotherapy
 2. Journal of Antimicrobial Chemotherapy
 3. Journal of Infectious Diseases
 4. Clinical Infectious Diseases
 5. Infection Control and Hospital Epidemiology
 6. Infectious Disease Clinics of North America
- Infektiosairauksia käsittelevät artikkelit seuraavista lehdistä:
7. Annals of Internal Medicine
 8. American Journal of Medicine
 7. Archives of Internal Medicine
 9. British Medical Journal
 10. Lancet
 11. New England Journal of Medicine

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin, tartuntatautilaki pääpiirteittäin

2005-07

INFEKTIOSAIRAUDET

Vastuuhenkilö: Prof. Ville Valtonen
KLL/Infektiosairauksien yksikkö, Haartmaninkatu 4,
PL 340, 00029 HUS
Puh. (09) 471 73894, ville.valtonen@hus.fi

Tavoitteet

Infektiosairauksien koulutusohjelman tavoitteena on se, että erikoistuva hallitsee koulutuksen jälkeen sekä avohoidossa että sairaaloissa esiintyvien tavallisten ja harvinaisten infektiosairauksien epidemiologian, diagnostiikan, hoidon ja prevention. Infektiolääkärin tulee myös hallita mikrobilääkkeiden ominaisuudet, käyttöindikaatiot, sivuvaikutukset sekä käyttöpolitiikan antibioottiresistenssin minimoimiseksi. Hänen tulee tuntea myös rokotteiden ominaisuudet ja käyttöindikaatiot. Infektiolääkärin tulee hallita sairaalainfektioiden rekisteröinti ja torjuntakeinot sekä pystyä toimimaan tarvittaessa hygieniatoimikunnan puheenjohtajana tai asiantuntijajäsenenä.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. [Sisätautien runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 v)

1. 3 vuotta palvelua yliopistosairaalan koulutusvirassa, josta korkeintaan yksi vuosi voidaan korvata toimimalla muussa hyväksyttävässä koulutusvirassa joko kotimaassa tai ulkomailla jollakin tai joillakin seuraavista infektiosairauksien osa-alueista: 3-6 kk kliinisen mikrobiologian yksikön palvelua, 3-6 kk palvelua Kansanterveyslaitoksen infektioepidemiologian yksikössä, 3-6 kk palvelua keskussairaalan infektioerikoislääkärin viransijaisena, 3-6 kk palvelua infektioalan tutkijan toimessa.
2. Koulutukseen tulee sisältyä perehtymistä sairaalainfektioiden torjuntaan ja epidemiologiaan, HIV-

infektion hoitoon sekä elinsiirtopotilaiden infektioiden ja trooppisiin tauteihin Käytännön palvelu tapahtuu koulutusvirassa tai infektiosairauksien erikoislääkärin tai apulaisopettajan viransijaisena pääosin HYKS:in sisätautien klinikan infektiosairauksien toimialan osastoilla ja poliklinikoilla sekä Meilahden sairaalassa että Auroran sairaalassa. Helsingin yliopiston infektiosairauksien erikoislääkärinkoulutusohjelmaan hyväksytään myös palvelua Suomen muiden yliopistosairaaloiden koulutusviroissa joko täysimääräisesti tai osittain eri yliopistojen vastuukouluttajien yhteisellä päätöksellä. Infektiosairauksien varsinaista koulutusta voidaan hyväksyä 3-6 kk sisätautien tai keuhkosairauksien erikoisalaille.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (eriytyvä koulutus 30 tuntia + runkokoulutus 30 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Infektiosairauksien teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen aiheina tulee olla ainakin seuraavat:

sairaalainfektio

mikrobilääkkeet

HIV-infektio

Elinsiirto- ja muiden immunosuppressiopotilaiden infektiot

Septiset infektiot ja endokardiitti

Pneumonia

Luu- ja pehmytkudosinfektiot

Kirurgiset infektiot

Vierasesineinfektiot

Keskushermostoinfektiot

Epäselvä kuumeilu

Hepatiitit ja gastroenterologiset infektiot

Infektioiden aiheuttamat nefriitit ja urogenitaaliset infektiot

Infektioihin liittyvät immuunisairaudet

Infektioepidemioiden selvittely

Trooppiset taudit

Lisäksi koulutukseen tulee sisältyä 20 tuntia kaikille erikoisalaille kuuluvaa johtamis- ja hallinnon koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Koulutuksen vastuuhenkilö ja erikoistuvat tapaavat säännöllisesti vähintään 2 kertaa vuodessa yhteisissä palaverissa, joissa pohditaan yhteisesti koulutusohjelman toimivuutta ja korjausmahdollisuuksia tarvittaessa.

Vastuukouluttajan on tarkoitava tavata säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa jokainen erikoistuva henkilökohtaisesti kahden kesken, missä yhteydessä käydään läpi erikoistuvan oppimistavoitteiden saavuttaminen, mahdolliset puutteet ja niiden korjausmahdollisuudet. Näissä tapaamisissa on erikoistuvalla mahdollisuus myös arvostella kouluttajien onnistumista. Näiden tapaamisten lisäksi kouluttajat ja erikoistuvat noudattavat tiedekunnan määräämiä yleisohjeita koulutuksen kehittämistä ja arvioinnista.

Kaikille infektiosairauksien erikoisalan erikoistuville laaditaan lokikirja, jonka avulla voidaan seurata koulutuksen etenemistä. Lisäksi lokikirja toimii apuvälineenä koulutuksen laadunvarmistuksessa.

Oppimisprosessin seuranta perustuu sekä lokikirjaan että henkilökohtaisiin palaverihin vastuukouluttajan kanssa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Bennett J.V. & Brachman D.S. (Eds.): Hospital infections (Little, Brown)

2. Mandell G.L., Douglas R.G., Jr. & Bennett J.E. (Eds.): Principles and practice of infectious diseases (Churchill Livingstone)

3. Strickland G.T. (Ed.): Hunter's tropical medicine (Saunders)

4. Kujala P.: Infektioiden torjunta sairaalassa (Suomen Kuntaliitto)

5. Huovinen P., Meri S., Peltola H., Vaara M., Vaehri A. & Valtonen V.:
Mikrobiologia ja infektiosairaudet (Duuodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Antimicrobial Agents and Chemotherapy
 2. Journal of Antimicrobial Chemotherapy
 3. Journal of Infectious Diseases
 4. Clinical Infectious Diseases
 5. Infection Control and Hospital Epidemiology
 6. Infectious Disease Clinics of North America
- Infektiosairauksia käsittelevät artikkelit seuraavista lehdistä:
7. Annals of Internal Medicine
 8. American Journal of Medicine
 9. Archives of Internal Medicine
 10. British Medical Journal
 11. Lancet
 12. New England Journal of Medicine

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2003-05

INFEKTIOSAIRAUDET

Vastuhenkilö: Prof. Ville Valtonen

KLL/Infektiosairauksien yksikkö, Haartmaninkatu 4, PL 340, 00029 HUS

Puh. 471 73894, ville.valtonen@hus.fi

Tavoitteet

Infektiosairauksien koulutusohjelman tavoitteena on se, että erikoistuva hallitsee koulutuksen jälkeen sekä avohoidossa että sairaaloissa esiintyvien tavallisten ja harvinaisten infektiosairauksien epidemiologian, diagnostiikan, hoidon ja prevention. Infektiolääkärin tulee myös hallita mikrobilääkkeiden ominaisuudet, käyttöindikaatit, sivuvaikutukset sekä käyttöpolitiikan antibioottiresistenssin minimoimiseksi. Hänen tulee tuntea myös rokotteiden ominaisuudet ja käyttöindikaatit. Infektiolääkärin tulee hallita sairaalainfektioiden rekisteröinti ja torjuntakeinot sekä pystyä toimimaan tarvittaessa hygieniatoimikunnan puheenjohtajana tai asiantuntijajäsenenä.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi edelleen sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. sisätautien runkokoulutus s. 142.

Eriytyvä koulutus (3 v)

1. 3 vuotta palvelua yliopistosairaalan koulutusvirassa, josta korkeintaan yksi vuosi voidaan korvata toimimalla muussa hyväksyttävässä koulutusvirassa joko kotimaassa tai ulkomailla jollakin tai joillakin seuraavista infektiosairauksien osa-alueista: 3-6 kk kliinisen mikrobiologian yksikön palvelua, 3-6 kk palvelua Kansanterveyslaitoksen infektioepidemiologian yksikössä, 3-6 kk palvelua keskussairaalan infektioerikoislääkärin viransijaisena, 3-6 kk palvelua infektioalan tutkijan toimessa.

2. Koulutukseen tulee sisältyä perehtymistä sairaalainfektioiden torjuntaan ja epidemiologiaan, HIV-infektion hoitoon sekä elinsiirtopotilaiden infektioihin ja trooppisiin tauteihin

Käytännön palvelu tapahtuu koulutusvirassa tai infektiosairauksien erikoislääkärin tai apulaisopettajan viransijaisena pääosin HYKS:in sisätautien klinikan infektiosairauksien toimialan osastoilla ja poliklinikoilla sekä Meilahden sairaalassa että Auroran sairaalassa. Helsingin yliopiston infektiosairauksien erikoislääkärikoulutusohjelmaan hyväksytään myös palvelua Suomen muiden yliopistosairaaloiden koulutusviroissa joko täysimääräisesti tai osittain eri yliopistojen vastuukouluttajien yhteisellä päätöksellä.

Infektiosairauksien varsinaista koulutusta voidaan hyväksyä 3-6 kk sisätautien tai keuhkosairauksien erikoisaloille.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat:

<http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teorettinen kurssimuotoinen koulutus (30 tuntia + runkokoulutus 30 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Infektiosairauksien teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen aiheina tulee olla ainakin seuraavat:

sairaalainfektio

mikrobilääkkeet

HIV-infektio

Elinsiirto- ja muiden immunosuppressiopotilaiden infektiot

Septiset infektiot ja endokardiitti

Pneumonia

Luu- ja pehmytkudosinfektiot

Kirurgiset infektiot

Vierasesineinfektiot

Keskushermostoinfektiot

Epäselvä kuumeilu

Hepatiitit ja gastroenterologiset infektiot

Infektioiden aiheuttamat nefriitit ja urogenitaaliset infektiot

Infektioihin liittyvät immuunisairaudet

Infektioepidemioiden selvittely

Trooppiset taudit

Lisäksi koulutukseen tulee sisältyä 20 tuntia kaikille erikoisaloille kuuluvaa johtamis- ja hallinnon koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Koulutuksen vastuuhenkilö ja erikoistuvat tapaavat säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa yhteisissä palavereissa, joissa pohditaan yhteisesti koulutusohjelman toimivuutta ja korjausmahdollisuuksia tarvittaessa.

Vastuukouluttajan on tarkoitus tavata säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa jokainen erikoistuva henkilökohtaisesti kahden kesken, missä yhteydessä käydään läpi erikoistuvan oppimistavoitteiden saavuttaminen, mahdolliset puutteet ja niiden korjausmahdollisuudet. Näissä tapaamisissa on erikoistuvalla mahdollisuus myös arvostella kouluttajien onnistumista.

Näiden tapaamisten lisäksi kouluttajat ja erikoistuvat noudattavat tiedekunnan määräämiä yleisohjeita koulutuksen kehittämisestä ja arvioinnista.

Kaikille infektiosairauksien erikoisalan erikoistuville laaditaan lokikirja, jonka avulla voidaan seurata koulutuksen etenemistä. Lisäksi lokikirja toimii apuvälineenä koulutuksen laadunvarmistuksessa. Oppimisprosessin seuranta perustuu sekä lokikirjaan että henkilökohtaisiin palavereihin vastuukouluttajan kanssa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Bennett J.V. & Brachman D.S. (Eds.): Hospital infections (Little, Brown)
2. Mandell G.L., Douglas R.G., Jr. & Bennett J.E. (Eds.): Principles and practice of infectious diseases (Churchill Livingstone)
3. Strickland G.T. (Ed.): Hunter's tropical medicine (Saunders)
4. Kujala P.: Infektioiden torjunta sairaalassa (Suomen Kuntaliitto)
5. Huovinen P., Meri S., Peltola H., Vaara M., Vaheri A. & Valtonen V.: Mikrobiologia ja infektiosairaudet (Duuodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Antimicrobial Agents and Chemotherapy
 2. Journal of Antimicrobial Chemotherapy
 3. Journal of Infectious Diseases
 4. Clinical Infectious Diseases
 5. Infection Control and Hospital Epidemiology
 6. Infectious Disease Clinics of North America
- Infektiosairauksia käsittelevät artikkelit seuraavista lehdistä:
7. Annals of Internal Medicine
 8. American Journal of Medicine
 7. Archives of Internal Medicine
 9. British Medical Journal
 10. Lancet
 11. New England Journal of Medicine

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2001-03

INFEKTIOSAIRAUKSIEN KOULUTUSOHJELMA 2001-2003

Vastuhenkilö: Prof. Ville Valtonen
KLL/Infektiosairauksien yksikkö, Haartmaninkatu 4, PL 340, 00029 HUS
Puh. 471 73894, ville.valtonen@hus.fi

Koulutusohjelman yleiskuvaus

Infektiosairauksien koulutusohjelman pituus on 6 vuotta. Siihen sisältyy 6 kuukautta terveyskeskuspalvelua ja 2 vuotta 6 kuukautta runkokoulutusta (katso sisätautien alojen runkokoulutus s. 135). Eriytyvän koulutuksen pituus on 3 vuotta.

Tavoitteet

Infektiosairauksien koulutusohjelman tavoitteena on se, että erikoistuva hallitsee koulutuksen jälkeen sekä avohoidossa että sairaaloissa esiintyvien tavallisten ja harvinaisten infektiosairauksien epidemiologian, diagnostiikan, hoidon ja prevention. Infektiolääkärin tulee myös hallita mikrobilääkkeiden ominaisuudet, käyttöindikaatiot, sivuvaikutukset sekä käyttöpolitiikan antibioottiresistenssin minimoiseksi. Hänen tulee tuntea myös rokotteiden ominaisuudet ja käyttöindikaatiot. Infektiolääkärin tulee hallita sairaalainfektioiden rekisteröinti ja torjuntakeinot sekä pystyä toimimaan tarvittaessa hygieniatoimikunnan puheenjohtajana tai asiantuntijajäsenenä.

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Terveyskeskuspalvelu (6 kk)

Runkokoulutus (2 v 6 kk)

ks. [sisätautien alojen runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 vuotta)

1. 3 vuotta palvelua yliopistosairaalan koulutusvirassa, josta korkeintaan yksi vuosi voidaan korvata toimimalla muussa hyväksyttävässä koulutusvirassa joko kotimaassa tai ulkomailla jollakin tai joillakin seuraavista infektiosairauksien osa-alueista: 3–6 kk kliinisen mikrobiologian yksikön palvelua, 3–6 kk palvelua Kansanterveyslaitoksen infektioepidemiologian yksikössä, 3–6 kk palvelua keskussairaalan infektioerikoislääkärin viransijaisena, 3–6 kk palvelua infektioalan tutkijan toimesta.

2. Koulutukseen tulee sisältyä perehtymistä sairaalainfektioiden torjuntaan ja epidemiologiaan, HIV-infektion hoitoon sekä elinsiirtopotilaiden infektioihin ja trooppisiin tauteihin

Käytännön palvelu tapahtuu koulutusvirassa tai infektiosairauksien erikoislääkärin tai apulaisopettajan viransijaisena pääosin HYKS:in sisätautien klinikan infektiosairauksien toimialan osastoilla ja poliklinikoilla sekä Meilahden sairaalassa

että Auroran sairaalassa. Helsingin yliopiston infektiosairauksien erikoislääkärinkoulutusohjelmaan hyväksytään myös palvelua Suomen muiden yliopistosairaaloiden koulutusviroissa joko täysimääräisesti tai osittain eri yliopistojen vastuukouluttajien yhteisellä päätöksellä.

Infektiosairauksien varsinaista koulutusta voidaan hyväksyä 3–6 kk sisätautien tai keuhkosairauksien erikoisaloille.

HYKS:n kouluttajat:

prof. Ville Valtonen

Koulutussairaalat: <http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teorettinen kurssimuotoinen koulutus (40 tuntia + runkokoulutus 40 tuntia)

Teoreettista kurssimuotoista koulutusta vaaditaan infektiosairauksien erikoislääkäriltä yhteensä 80 tuntia, josta puolet voidaan suorittaa runkokoulutuksen aikana ja siihen liittyvistä aiheista. 40 tuntia on infektiosairauksien varsinaista teoreettista kurssimuotoista koulutusta. Sen aiheina tulee olla ainakin seuraavat:

- sairaalainfektio
- mikrobilääkkeet
- HIV-infektio
- Elinsiirto- ja muiden immunosuppressiopotilaiden infektiot
- Septiset infektiot ja endokardiitti
- Pneumonia
- Luu- ja pehmytkudosinfektiot
- Kirurgiset infektiot
- Vierasesineinfektiot
- Keskushermostoinfektiot
- Epäselvä kuumeilu
- Hepatiitit ja gastroenterologiset infektiot
- Infektioiden aiheuttamat nefriitit ja urogenitaaliset infektiot
- Infektioihin liittyvät immuunisairaudet
- Infektioepidemioiden selvittely
- Trooppiset taudit

Koulutukseen tulee sisältyä 20 tuntia kaikille erikoisaloille kuuluvaa johtamis- ja hallinnon koulutusta, josta 10 tuntia suositellaan tehtäväksi runkokoulutuksen aikana ja 10 tuntia eriytyvän koulutuksen aikana.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Koulutuksen vastuuhenkilö ja erikoistuvat tapaavat säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa yhteisissä palavereissa, joissa pohditaan yhteisesti koulutusohjelman toimivuutta ja korjausmahdollisuuksia tarvittaessa.

Vastuukouluttajan on tarkoitus tavata säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa jokainen erikoistuva henkilökohtaisesti kahden kesken, missä yhteydessä käydään läpi

erikoistuvan oppimistavoitteiden saavuttaminen, mahdolliset puutteet ja niiden korjausmahdollisuudet. Näissä tapaamisissa on erikoistuvalla mahdollisuus myös arvostella kouluttajien onnistumista.

Näiden tapaamisten lisäksi kouluttajat ja erikoistuvat noudattavat tiedekunnan määräämiä yleisohjeita koulutuksen kehittämisestä ja arvioinnista.

Kaikille infektiosairauksien erikoisalan erikoistuville laaditaan lokikirja, jonka avulla voidaan seurata koulutuksen etenemistä. Lisäksi lokikirja toimii apuvälineenä koulutuksen laadunvarmistuksessa. Oppimisprosessin seuranta perustuu sekä lokikirjaan että henkilökohtaisiin palavereihin vastuukouluttajan kanssa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Bennett J.V. & Brachman D.S. (Eds.): Hospital infections (Little, Brown)
2. Mandell G.L., Douglas R.G., Jr. & Bennett J.E. (Eds.): Principles and practice of infectious diseases (Churchill Livingstone)
3. Strickland G.T. (Ed.): Hunter*s tropical medicine (Saunders)
4. Kujala P.: Infektioiden torjunta sairaalassa (Suomen Kuntaliitto)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Antimicrobial Agents and Chemotherapy
2. Journal of Antimicrobial Chemotherapy
3. Journal of Infectious Diseases
4. Clinical Infectious Diseases
5. Infection Control and Hospital Epidemiology
6. Infectious Disease Clinics of North America

Infektiosairauksia käsittelevät artikkelit seuraavista lehdistä:

7. Annals of Internal Medicine
8. American Journal of Medicine
7. Archives of Internal Medicine
9. British Medical Journal
10. Lancet
11. New England Journal of Medicine

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin